

Sygn. akt IV CSK 250/21

POSTANOWIENIE

Dnia 17 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z wniosku [...] Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu
Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przy uczestnictwie J. C., Banku [...] w W.

o wpis,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 17 września 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania J. C.

od postanowienia Sądu Okręgowego w W.

z dnia 22 września 2020 r., sygn. akt I 1 Ca [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2. zasądza od uczestnika J. C. na rzecz wnioskodawcy kwotę
240 (dwieście czterdzieści 00/100) złotych tytułem kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem

zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

W złożonej skardze kasacyjnej skarżący uczestnik J.C. powołał się na istotne zagadnienie prawne dotyczące zakresu kognicji sądu w postępowaniu o wpis do księgi wieczystej w kontekście zarzutów podnoszonych przez konsumenta, związanych z nabyciem wierzytelności hipotecznej przez fundusz sekurytyzacyjny. Wskazał także na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wynikającą z dokonania wpisu zmiany wierzyciela hipotecznego, mimo uprzedniego umorzenia postępowania egzekucyjnego prowadzonego z wniosku poprzedniego wierzyciela i braku skutecznego przeniesienia zabezpieczonej wierzytelności.

Przyczyna kasacyjna w postaci istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on znaczenie dla rozwoju prawa lub precedensowy charakter. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych, powołanych we wniosku przepisów prawa, zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, tak, aby jego rozstrzygnięcie mogło uzyskać ogólniejsze znaczenie, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą. Konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen i możliwych kierunków interpretacyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, niepubl., z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, niepubl., z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, niepubl., z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, niepubl.).

Problematyka kognicji sądu w postępowaniu wieczystoksięgowym była wielokrotnie przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego. W orzecznictwie tym wskazano m.in., że w granicach tej kognicji lokuje się nie tylko ocena formalnej

prawidłowości dokumentu stanowiącego podstawę wpisu, lecz także badanie, czy jego treść uzasadnia przyjęcie, że powstało, uległo modyfikacji lub ustało prawo podlegające ujawnieniu w księdze wieczystej (por. np. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 1955 r., II CO 116/54, OSN 1956, nr 1, poz. 15, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 20 lipca 1995 r., III CZP 88/95, OSNC 1995, nr 11, poz. 163 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2012 r., II CSK 461/11, OSNC 2013, nr 1, poz. 8). Równocześnie wskazuje się jednak, że postępowanie o wpis do księgi wieczystej nie służy rozwiązywaniu sporów o prawo (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2009 r., II CSK 209/09, Biul. SN Izba Cywilna 2010, nr 4, s. 44 i z dnia 23 lutego 2011 r., V CSK 235/10, MoP 2014, nr 4, s. 215). Zagadnienia te są także szeroko omawiane w literaturze przedmiotu.

W kontekście przejścia wierzytelności banku zabezpieczonej hipoteką na fundusz sekurytyzacyjny wyjaśniono także, że art. 195 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (jedn. tekst: Dz. U. z 2020 r., poz. 95, dalej - „u.f.i.”) ustanawia szczególną podstawę wpisu do księgi wieczystej zmiany wierzyciela hipotecznego, a jego treść oznacza, iż jedynym dokumentem wymaganym do wpisu przeniesienia wierzytelności hipotecznej na fundusz jest wskazany w tym przepisie wyciąg z ksiąg rachunkowych, podpisany przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu, potwierdzający nabycie przez fundusz sekurytyzacyjny wierzytelności albo puli wierzytelności zabezpieczonych hipoteką lub zastawem rejestrowym. Nie ma tym samym potrzeby przedstawiania w postępowaniu o wpis umowy stanowiącej podstawę przejścia wierzytelności na fundusz (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2017 r., V CSK 503/16, niepubl., z dnia 16 marca 2018 r., IV CSK 280/17, niepubl., i z dnia 23 maja 2018 r., III CSK 5/18, niepubl.).

Przedstawiony we wniosku problem został sformułowany nie tylko z pominięciem wskazanego dorobku orzecznictwa, lecz także bez odwołania się do art. 195 u.f.i., który - jak wynikało wprost z wydanych w sprawie orzeczeń Sądów *meriti* - stanowił *in casu* podstawę dokonania wpisu w księdze wieczystej. We wniosku nie wyjaśniono również, z czego wynika i na czym polega

wzmiankowana w jego treści „rozbieżność w orzecznictwie”. Nie można było zatem uznać, że skarżący wykazał twierdzoną przyczynę kasacyjną.

Z wywodów wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wynikało również, by była ona oczywiście uzasadniona. Skarżący oparł się w tej mierze na spostrzeżeniu, że postępowanie egzekucyjne z wniosku poprzedniego wierzyciela zostało umorzone, nie wyjaśniając jednak, jakie znaczenie miałyby mieć ta okoliczność z punktu widzenia oceny wniosku i dlaczego fakt ten miałby pociągać za sobą „bezpodstawność” przelewu wierzytelności, a w konsekwencji niemożność dokonania kwestionowanego wpisu. W świetle argumentów wniosku nie można było zatem przyjąć, iżby skarga kasacyjna była zasadna, a tym bardziej, by była ona zasadna w stopniu oczywistym, co zakłada elementarną i widoczną *prima vista* wadliwość zaskarżonego orzeczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156, i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18, niepubl.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 520 § 3 w związku z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

jw

a.s.